

Geniş Aile Bireyleri, Meslekler, Nerede Çalışıyor? (أَيْنَ يَعْمَلُ / تَعْمَلُ؟), İsim Tamlaması ve Aile Hadisleri

ARP.6.1.1: Geniş aile bireylerini ve mesleklerini isim tamlaması (وَلَدُ الْخَالَةِ، رَبَّةُ الْبَيْتِ) kalıplarıyla ifade edebilme · ARP.6.1.2: Akrabaların nerede çalıştığını soran (أَيْنَ يَعْمَلُ / تَعْمَلُ؟) ve olumlu-olumsuz cevap veren cümleleri doğru kurabilme · ARP.6.1.3: Aile ve akrabalara iyilik yapmayı öğütleyen «خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِأَهْلِهِ» ve «الْأَقْرَبُونَ أَوْلَى بِالْمَعْرُوفِ» sözlerini yorumlayabilme

HATIRLAYALIM

- Geniş aile bireyleri eril-dişil uyumuna göre adlandırılır: والد (baba/anne), جدة/جدّ (dede/nine), عمّة/عمّ (amca/hala), خالة/خال (dayı/teyze), حفيّدة/حفيد (torun).

- İsim tamlamalarında ikinci kelime الـ takılı gelir (وَلَدُ الْخَالَةِ) teyzenin oğlu, رَبَّةُ الْبَيْتِ ev hanımı). Çalışma yeri eril için «أَيْنَ يَعْمَلُ؟», dişil için «أَيْنَ تَعْمَلُ؟» ile sorulur; olumsuzda لا gelir.
- «خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِأَهْلِهِ» hadisi ailesine en iyi davrananın en hayırlı olduğunu, «الْأَقْرَبُونَ أَوْلَى بِالْمَعْرُوفِ» sözü ise iyiliğe en layık olanların yakın akrabalar olduğunu bildirir.

1 EŞLEŞTİRME

Arapça akraba ve meslek ifadelerini Türkçe karşılıklarıyla eşleştiriniz.

a 1. وَلَدُ الْعَمِّ	a) Amcanın oğlu
c 2. بِنْتُ الْخَالِ	b) Çalışkan çiftçi
d 3. رَبَّةُ الْبَيْتِ	c) Dayının kızı
b 4. فَلَاحٌ نَشِيطٌ	d) Ev hanımı

2 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki aile tanıtım kartlarından hangisinde anne tarafından bir kadın akraba ve mesleği tanıtılmaktadır?

1. Kart خالتي مُمرّضة	2. Kart عمّي سائق
3. Kart جدّي فلاح	4. Kart والدي شُرطي

A 1. kartta teyzem hemşiredir ifadesi	B 2. kartta amcam şofördür ifadesi
C 3. kartta dedem çiftçidir ifadesi	D 4. kartta babam polistir ifadesi

3 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki cümle kartlarından hangisinde meslek adı ile sıfat arasındaki eril-dişil uyumu kuralına uyulmadığı için kullanım hatalıdır?

K شُرطيّ نشيط	L طبّاحة ماهرة
M معلّمة ماهر	N فلاح نشيط

A K kartında شُرطيّ نشيط kullanımı	B L kartında طبّاحة ماهرة kullanımı
C M kartında معلّمة ماهر kullanımı	D N kartında فلاح نشيط kullanımı

4 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Geniş aile bireyleri, meslekler ve çalışma yerleriyle ilgili ifadelerden doğru olanların D, yanlış olanların Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
İsim tamlamasında birinci kelime belirsiz yazılırken ikinci kelime الـ takısı alır.	☒	☐
Erkek bir akrabanın nerede çalıştığını sormak için «أَيْنَ تَعْمَلُ؟» kalıbı kullanılır.	☐	☒
«لا يَعْمَلُ الْمُعَلِّمُ فِي الْمَطْبَخِ» cümlesi 'Öğretmen mutfakta çalışmaz' anlamına gelir.	☒	☐
حفيد kelimesi erkek torun, حفيّدة kelimesi ise kız torun anlamında kullanılır.	☒	☐
«كَمْ عَمَّا لَكَ؟» sorusu muhatabın amcasının nerede çalıştığını öğrenmek için sorulur.	☐	☒

5 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki isim tamlaması kartlarını inceleyerek ikinci kelimeyi ve tamlamanın Türkçe anlamını tabloya yazınız. İlk satır örnektir.

1 وَلَدُ الْخَالَةِ	2 بِنْتُ الْعَمَّةِ
3 وَلَدُ الْعَمِّ	4 رَبَّةُ الْبَيْتِ

Tamlama Kartı	İkinci Kelime	Türkçe Anlamı
1. وَلَدُ الْخَالَةِ	الْخَالَةِ	Teyzenin oğlu
2. بِنْتُ الْعَمَّةِ	الْعَمَّةِ	Halanın kızı
3. وَلَدُ الْعَمِّ	الْعَمِّ	Amcanın oğlu
4. رَبَّةُ الْبَيْتِ	الْبَيْتِ	Ev hanımı

6 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutuda verilen uygun Arapça kelimelerle tamamlayınız.

المَدْرَسَةُ كَمْ مَنْ لَا مَاهِرٌ

1. Kadın öğretmenin çalıştığı yeri «تَعْمَلُ الْمُعَلِّمَةُ فِي»
المَدْرَسَةُ » bildirir.
2. Erkek şoförün becerikli olduğunu «عَمِيَ سَائِقٌ»
ماهرٌ » cümlesi anlatır.
3. Kaç amcası olduğunu sormak için «عَمَّا كَمْ»
«لَكَ» edatı kullanılır.
4. Muzâri fiili olumsuz yapmak için başına «لَا»
» edatı getirilir.

7 KISA CEVAP

Görseldeki iki soru cümlesini karşılaştırarak öznenin eril veya dişil olmasına göre muzâri fiilin başındaki harfin nasıl değiştiğini yazınız.

Eril Özne Sorusu

أَيْنَ يَعْمَلُ؟

Nerede çalışıyor? (Erkek)

Dişil Özne Sorusu

أَيْنَ تَعْمَلُ؟

Nerede çalışıyor? (Kadın)

Erilde (يَعْمَلُ), dişilde (تَعْمَلُ) ile başlar.

8 ÇOKTAN SEÇMELİ - DÜŞÜN

Görseldeki hadis-i şerif ve hikmetli sözü rehber edinen bir öğrencinin aşağıdaki davranışlardan hangisini sergilemesi beklenmez?

خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِأَهْلِهِ

الْأَقْرَبُونَ أَوْلَى بِالْمَعْرُوفِ

- (A) Aile bireylerine şefkatli davranması (B) Bayramlarda akrabalarını ziyaret etmesi
(C) İyiliğe öncelikle ailesinden başlaması (D) Akrabalarıyla iletişimi tamamen kesmesi

9 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki diyalogda kadın öğretmenin nerede çalıştığını soran soruya verilebilecek doğru Arapça cevap aşağıdakilerden hangisidir?

Soru:

أَيْنَ تَعْمَلُ الْمُعَلِّمَةُ؟

Cevap (Okulda):

؟

- (A) يَعْمَلُ السَّائِقُ فِي الْبَيْتِ (B) تَعْمَلُ الْمُعَلِّمَةُ فِي الْمَدْرَسَةِ
(C) لَا تَعْمَلُ الْمُعَلِّمَةُ فِي الْمَدْرَسَةِ (D) تَعْمَلُ الطَّبَّاعَةُ فِي الصَّفِّ

10 SIRALAMA

Görseldeki aile kuşaklarını en büyük nesilden en küçük nesle doğru 1'den 4'e kadar numaralandırınız.

Kuşak A جَدَّ - جَدَّة

Kuşak B والد - والدة

Kuşak C وَلَد - بِنْت

Kuşak D حَفِيد - حَفِيدَة

- 1 جَدَّ (Dede) ve جَدَّة (Nine) kuşağı
- 3 وَلَد (Oğul) ve بِنْت (Kız çocuk) kuşağı
- 2 والد (Baba) ve والدة (Anne) kuşağı
- 4 حَفِيد (Erkek torun) ve حَفِيدَة (Kız torun) kuşağı

11 ŞİFRELE KİLEME

İpuçlarındaki kavramları kutulara yazınız. Numaralı harfleri birleştirerek حَفِيد kelimesinin Türkçe karşılığını bulunuz.

Annenin kız kardeşine verilen akrabalık adı (خالَة)

T E Y Z E

المَدْرَسَة kelimesinin Türkçe karşılığı olan eğitim kurumu

O K U L L

مُمرَّضة kelimesinin Türkçe karşılığı olan sağlık mesleği

H E M Ş İ R E

مُحامية kelimesinin Türkçe karşılığı olan hukuk mesleği

A V U K A T

جَدَّة kelimesinin Türkçe karşılığı olan aile büyüğümüz

N İ N E

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

TORUN

12 AÇIK UÇLU - DÜŞÜN

Görseldeki iki cümleyi inceleyerek muzâri fiil cümlesini olumsuz yapmak için hangi edatın kullanıldığını ve cümleye kattığı anlamı yazınız.

Olumlu:

تَعْمَلُ الطَّبَّاعَةُ فِي الْمَطْبَخِ

Olumsuz:

لَا تَعْمَلُ الطَّبَّاعَةُ فِي الصَّفِّ

Fiilin önüne لَا gelir; işin yapılmadığını bildirir.

13 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki iki diyalog kartında yer alan sorularla sırasıyla hangi bilgilere ulaşılmaktadır?

1. Kart:

كَمْ عَمَّا لَكَ؟ - ثَلَاثَة

2. Kart:

هَلِ الْحَفِيدَةُ مُحَامِيَةٌ؟

- (A) Amcanın iş yeri — Kız torunun yaşı (B) Amca sayısı — Kız torunun mesleği
(C) Dayının mesleği — Erkek torunun okulu (D) Çocuk sayısı — Teyzenin iş yeri